

BELEIDSPLAN 2018 - 2020

Stichting Urgente Noden
Zoetermeer

SUN
Zoetermeer

Bruggenbouwer tussen wat kan en wat moet

Beleidsplan Stichting Urgente Noden Zoetermeer (hierna SunZ)

Stichting Urgente Noden Zoetermeer is opgericht 19 mei 2014 en operationeel geworden in september 2014. De officiële startbijeenkomst was op 29 september 2014.

Wat is Stichting Urgente Noden Zoetermeer?

SunZ is een Stichting voor financiële hulp bij urgente nood, daar waar wettelijke regelingen niet (tijdig) voorzien in deze hulp, voor mensen die in Zoetermeer verblijven. Wij willen hulpverleners een extra instrument in handen geven om in de hulpverlening de cliënt te helpen de weg naar (financiële) stabiliteit en zelfverantwoordelijk functioneren te vinden.

SunZ werft middelen bij (vermogens)fondsen voor een giftenbudget en vormt met dit budget een Zoetermeers noodfonds, (hierna: het Noodfonds), zodat aanvragen van hulpverleners snel afgehandeld kunnen worden. SunZ functioneert tevens als intermediair naar (vermogens)fondsen: SunZ verzorgt in voorkomende gevallen aanvragen bij deze fondsen waar alleen voor individuele gevallen (nood)hulp aangevraagd kan worden. Alleen hulpverleners kunnen een aanvraag doen bij SunZ, zodat gewaarborgd is dat de gift ook daadwerkelijk bij cliënten terecht komt en gebruikt wordt voor het doel waarvoor het is aangevraagd.

SunZ is een samenwerking tussen publiek- en privaatrechtelijke organisaties: gemeente, vermogensfondsen en hulpverleningsorganisaties. SunZ maakt onderscheid tussen het giftenbudget en de bureaunkosten. Het giftenbudget komt geheel ten goede aan aanvragen voor cliënten en is opgebouwd uit bijdragen van (vermogens)fondsen.

De gemeente Zoetermeer heeft, net als bij de start, in 2017 wederom een buffer verstrekt waarmee de bureaunkosten en risico's opnieuw gedurende aan aantal jaren kunnen worden opgevangen. Minimaal twee keer per jaar is er overleg met de gemeente over gesignaleerde ontwikkelingen. Daarnaast is er regelmatig telefonisch contact en heeft de coördinator een snelle toegang bij het gemeentelijk apparaat. De lijnen zijn kort. Naast de bureaunkosten stelt de gemeente Zoetermeer een bureaumedewerker en een ondersteunend medewerker ter beschikking.

Het bestuur bestaat uit 5 personen die dit belangeloos en zonder enige beloning doen.

Welk resultaat wil SunZ bereiken? Wat is de missie?

SunZ wil een niet weg te denken voorziening in de gemeente Zoetermeer zijn voor (financiële) noodhulp voor personen die in Zoetermeer verblijven, geworteld in de Zoetermeerse samenleving, met breed draagvlak voor doelstellingen en werkwijze en met voldoende middelen om in situaties van urgente nood financieel bij te dragen.

Dit betekent:

- Hulpverleners kennen SunZ, zijn op de hoogte van haar bestaan en weten waar zij voor staat. Ook weten de hulpverleners concreet hoe een aanvraag te doen en welke criteria er gehanteerd worden bij de behandeling ervan.
- Hulpverleners kunnen in alle situaties van urgente noden van hun cliënten waarin bestaande wettelijke voorzieningen niet (tijdig) voorzien, een beroep op SunZ doen.
- De Gemeente Zoetermeer steunt SunZ financieel door de bureaunkosten en de kosten van een bureaumedewerker en ondersteunend medewerker op zich te nemen.
- (Vermogens)Fondsen en partners steunen SunZ door jaarlijkse bijdragen in het giftenbudget of door het verstrekken van materiele zaken in natura.

Welke instrumenten zet SunZ in om haar missie te bereiken?

SunZ heeft 3 instrumenten tot haar beschikking:

1. Noodfonds: <http://SunZoetermeer.nl/index.php/noodfonds>
2. Sociaal Leenfonds: <http://SunZoetermeer.nl/index.php/sociaal-leenfonds-zoetermeer>
3. Supermarktbonnen: <http://SunZoetermeer.nl/index.php/supermarktbonnen>

Deze instrumenten kunnen los van maar ook naast elkaar worden ingezet. Daarnaast kan SunZ, in voorkomende gevallen, een aanvraag die buiten het budget valt, deels toewijzen en daarnaast de coördinatie verzorgen naar aanvragen bij regionale vermogensfondsen.

Criteria Noodfonds

Bij het al dan niet toekennen van giften hanteert SunZ de volgende criteria:

- Er moet hulpverlening voor de cliënt zijn ingezet.
- Aanvragen kunnen alleen door die hulpverleners worden ingediend.
- Er moet sprake zijn van urgentie.
- Er moet door de gift een beter perspectief zijn op verbetering van de situatie van de cliënt.
- Er worden geen giften achteraf verstrekt.
- SunZ hanteert een maximumbedrag van €1500. In uitzonderingsgevallen kan het bestuur besluiten hiervan af te wijken.
- Per cliënt wordt slechts éénmaal een bijdrage door SunZ verstrekt.
- Er worden door SunZ geen vaste periodieke uitkeringen verstrekt voor de kosten van levensonderhoud, huisvesting, vervoer etc.
- Een eenmalige bijdrage in de kosten van levensonderhoud kan alleen worden verstrekt indien de belanghebbende tijdelijk niet in staat is de dagelijkse levensbehoeften (boodschappen e.d.) te betalen. Dit alleen als de supermarktbonnen niet in aanmerking komen.
- Verder worden er geen bijdragen verstrekt in de kosten van familiebezoek, adoptie, studie in het buitenland, studie aan niet erkende onderwijsinstellingen, tandartskosten, dan wel alternatieve medische behandelingen e.d.
- Een bijdrage van SunZ wordt altijd in principe aan de hulpverlenende organisatie overgemaakt welke de aanvraag doet. Daarnaast kan SunZ direct rekeningen en facturen betalen als daar reden toe is. Bij materiële giften in natura wordt een bruikleenovereenkomst afgesloten.

Het bestuur kan om haar moverende redenen besluiten af te wijken van deze criteria.

Criteria Sociaal Leenfonds

- Reguliere geldverstrekkers faciliteren geen lening.
- Er is aflossingscapaciteit, onderbouwd d.m.v. een deugdelijke sociale- en inkomensrapportage.
- Lening heeft een looptijd van maximaal 36 maanden en is max. € 1750,00 (gezinnen tot € 2500,00)
- Aanvraag wordt gedaan door hulpverlener c.q. instantie die de aanvrager gedurende de gehele periode begeleid.
- Client tekent uiteindelijk de leenovereenkomst en is eindverantwoordelijk voor de aangeane verplichtingen.

Criteria Supermarktbonnen

- Aanvraag kan alleen door een door SunZ erkende instantie of hulpverlener.
- Hulpvrager heeft geen of te weinig geld om eten te kopen.
- Ook mogelijk bij schrijnende gevallen, indien goed onderbouwd.

Waarom wil SunZ dit resultaat bereiken?

Financiële nood is hoog, ook in Zoetermeer. In Nederland blijkt 6 tot 8% van de huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum in een urgente financiële noodsituatie te komen. Voor de gemeente Zoetermeer ligt dit percentage zelfs iets hoger. Onder deze huishoudens zijn verhoudingsgewijs veel eenoudergezinnen en allochtonen. In Zoetermeer zijn er door de bevolkingsopbouw verhoudingsgewijs relatief veel ouderen met problematische schulden. Een belangrijk deel van deze noodsituaties onttrekt zich aan het zicht van gemeentelijke diensten. Op grond van ervaringen en expertise van noodhulpbureaus elders in Nederland is de verwachting dat in 30 tot 40% van deze gevallen van urgente nood een beroep op een noodhulpbureau wordt gedaan.

In het Overleg Materiële Dienstverlening, OMD, van de gemeente Zoetermeer (het huidige Breed Overleg Armoedebestrijding Zoetermeer, BOAZ) hebben meerdere hulpverleningsorganisaties bij de gemeente Zoetermeer gepleit voor het oprichten van een centraal noodfonds voor cliënten, waar hulpverleners een beroep op kunnen doen. De gemeente Zoetermeer wil daarmee versnippering van de (financiële) hulpverlening tegengaan en heeft een belangrijke impuls gegeven om een goed functionerend Zoetermeers Noodfonds tot stand te brengen. Tijdig inspringen is noodzakelijk om maatschappelijk ongewenste situaties te voorkomen en kwetsbare mensen niet verder te laten afglijden. Een noodhulpbureau draagt bij aan en versterkt de effectiviteit en efficiëntie voor alle partijen. Een centraal noodhulpbureau biedt bovendien mogelijkheden tot signalering, waar overheden en organisaties van kunnen profiteren. SunZ is een aanvulling op de huidige structuur. SunZ is opgericht met steun van veel professionele- en vrijwilligersorganisaties en wil in haar missie slagen, ook omdat deze partijen in de oprichtingsfase de noodzaak aangaven van SunZ als centraal noodhulpbureau.

*SunZ wil dan ook bruggen slaan tussen alle partijen,
wat ook tot uiting komt in haar logo.*

Wat zijn ontwikkelingen die een handje helpen?

Bij steeds meer gemeenten dringt het besef door dat ze, mede als gevolg van de bezuinigingen in de afgelopen jaren, het onderhouden van een goed functionerend sociaal-financieel vangnet voor haar burgers niet alleen kunnen. Dat het maatschappelijk initiatief en samenwerking met het maatschappelijk middenveld nodig is om problemen te tackelen. Met name bij kwetsbare groepen. Tevredenheid en een positief verhaal door hulpverleningsorganisaties over SunZ helpt bij het verwerven van draagvlak.

Het gaat om resultaat boeken. Voor de meest kwetsbare groepen een concrete bijdrage leveren. Gemeenten en organisaties zitten vaak met deze hulpvragers in de maag en komen niet verder doordat er steeds weer nieuwe crisissituaties ontstaan. De bijdrage van SunZ kan, tijdens het hulpverleningstraject, in vastgelopen situaties perspectief bieden en cliënten een noodzakelijk duwtje in de rug geven. Ons werk zelf is daarbij de beste reclame.

Om wie gaat het?

Cliënten van SunZ zijn:

- Kwetsbare personen verblijvend in de gemeente Zoetermeer.

Partners van SunZ zijn:

1. Gemeente Zoetermeer
2. Hulp- en dienstverleningsorganisaties
3. (Vermogens)Fondsen en andere bijdragen aan het Noodfonds

Wat hebben de cliënten eraan als SunZ haar doelstellingen bereikt?

Cliënten worden bij financiële nood direct geholpen, via een gift, een lening of met supermarktbonnen.

Wat hebben de partners eraan als SunZ haar doelstellingen bereikt?

Ad 1. Gemeenten

Met SunZ is een voorziening voorhanden die financieel kan bijspringen in situaties waar de gemeente Zoetermeer dat niet of niet tijdig kan. Zij kan bij sociale wijkteams en aan hulpverleners (zowel vrijwilligers als professionals) aangeven dat er een extra vangnet bestaat. De gemeente hoeft niet alles alleen te doen en deelt de verantwoordelijkheid voor de meest kwetsbare inwoners met de door professionals en vrijwilligers opgezette SunZ. Maatschappelijk ongewenste situaties, zoals verder afglijden en dieper in de financiële problemen komen van zeer kwetsbare burgers kunnen hierdoor voorkomen worden.

SunZ werft landelijk bij vermogensfondsen en werkt graag samen met partners die haar doelstelling ondersteunen. Hiermee komt er meer geld beschikbaar voor de doelgroep. Dit is van belang juist in tijden van ingrijpende gemeentelijke bezuinigingen.

Er is één centraal punt in Zoetermeer met expertise op het gebied van fondsen voor individuele noden, waar ook de gemeente gebruik van kan maken. Zij kan dan daarnaast ook gebruik maken van de signaleringsfunctie van SunZ en daardoor haar beleid beter afstemmen op hetgeen er speelt binnen de gemeentegrenzen.

Ad 2. Hulp- en dienstverleningsorganisaties

Hulp- en dienstverleningsorganisaties kunnen cliënten concreet iets bieden: geld of middelen waardoor hulpverleningstrajecten beter kunnen verlopen. Soms doordat cliënten een steun in de rug krijgen bij het terugkrijgen van de regie over hun leven, soms door erger te voorkomen zoals huisuitzettingen en afsluiting van gas, water en licht. Hulpverleners hebben met de door SunZ geboden hulp een extra instrumenten in handen, om hulpverleningstrajecten vlot te trekken, situaties te stabiliseren en zelfregie bij cliënten te bevorderen.

Het brede professionele dienst- en hulpverleningsveld is gebaat bij een centraal adres voor noodhulp. Tot nu toe is het te veel van toeval of een specifieke hulpverlener afhankelijk of er een aanvraag voor materiële of financiële ondersteuning gedaan wordt bij een van de fondsen voor individuele noden. Voor hulpverleners kost het aanschrijven van fondsen en het opbouwen van kennis rond fondsen veel tijd. Een coördinerend en professioneel noodhulpbureau, zoals SunZ, is effectiever, efficiënter en kan sneller reageren op acute situaties.

Ad 3. Fondsen

Landelijke (vermogens)fondsen hebben met SunZ één centrale betrouwbare partner die voor hen individuele aanvragen behandelt en goed zicht heeft op het Zoetermeerse werkveld: de hulpverleningsorganisaties en de mogelijkheden van de gemeente. Versnippering wordt zo voorkomen. Deze fondsen krijgen hiermee een grotere en beter gecoördineerde impact per bestede euro, met een beperkt tijdsbeslag voor hen. Dit komt de effectiviteit en efficiëntie ten goede, waardoor voor deze fondsen tijd vrijkomt om zich ook te kunnen richten op andere projecten en taken. Voor de ontvangen gelden legt SunZ verantwoording af naar de (vermogens)fondsen.

Wat is er sinds 2014 bereikt?

Sinds de start van SunZ is er veel gebeurd. In 2014 waren er 38 aanvragen en daar zijn er toen 15 van toegekend. In 2017 waren er 109 aanvragen. Daarvan zijn er 55 toegewezen, 15 afgewezen, 17 doorverwezen en 22 ingetrokken. [\(link\)](#) Tevens bemerken we dat de bureaumedewerker steeds meer een vraagbaak wordt betreffende de voorliggende voorzieningen die er op het gebied van armoedebestrijding zijn. Deze vraagbaak functie vergt steeds meer tijd en voorziet in een behoefte bij de aanvragende instanties c.q. medewerkers en vrijwilligers. Naast het Noodfonds zijn er twee instrumenten bijgekomen, te weten het Sociaal Leenfonds en de Supermarktbonnen.

Sociaal Leenfonds

Begin 2016 is het Sociaal Leenfonds operationeel geworden. [\(link\)](#) SunZ is beheerder van dit fonds. Vanuit het fonds kunnen leningen worden verstrekt voor het aflossen van aangegane leningen. Omdat het Sociaal Leenfonds geen rente berekent stijgt direct met het verstrekken van de lening het leefgeld van het gezin. Ook wordt een soepele aflostermijn gehanteerd die kan oplopen tot maximaal 36 maanden. Op deze wijze draagt het Sociaal Leenfonds bij aan het voorkomen van problematische schulden en vult daarmee een lacune in de huidige voorzieningen, aangezien op dit moment er geen of weinig andere voorzieningen zijn om in een dergelijke vroege fase schulden aan te pakken en een duidelijke preventieve werking hebben. Een bijkomend voordeel voor de cliënt is, dat er bij een sociaal krediet geen BKR-registratie plaatsvindt.

Het Sociaal Leenfonds voorziet duidelijk in een behoefte. De maandelijke incasso's verlopen goed. In een zeer beperkt aantal gevallen wordt de incasso gestorneerd. Vaak betaalt de cliënt enige dagen later alsnog de aflossing. Het succes is mede te danken aan de alertheid waarmee gereageerd wordt op niet-betalen. Tot nu toe moet slechts 4-5 % van het uitgeleende geld worden afgeboekt.

In 2018 is er onafhankelijk onderzoek verricht, geëntameerd door de NVVK en SUN Nederland, naar een breder schuldregelingspakket waarin het Sociaal Leenfonds zoals wij in Zoetermeer kennen is betrokken. Uit het onderzoek zijn twee rapporten voortgekomen nl. "Naar een breder schuldregelingspakket" en "Bevindingen Sociaal Leenfonds". Beide rapporten zijn te downloaden van onze website [\(link\)](#) Landelijk wordt er onderzocht of het Sociaal Leenfonds ook bij andere urgente noden stichtingen een aanvulling kan zijn. Meerdere fondsen zijn geïnteresseerd naar de mogelijkheden die een leenfonds kan bieden.

Supermarktbonnen

Tevens is SunZ beheerder geworden van de zgn. supermarktbonnen. [\(link\)](#) Deze bonnen zijn bedoeld om te voorkomen dat mensen door omstandigheden niet te eten hebben. Dit kan bijvoorbeeld doordat een uitkering waar men recht op heeft enige wachttijd kent voordat er uitbetaald wordt. Ook aan deze bonnen blijkt een grote behoefte.

In 2017 zijn er i.s.m. verschillende organisaties 660 verstrekt. Dit vertegenwoordigt een waarde van € 33.000,00.

Behalve SunZ heeft een aantal maatschappelijke organisaties een aantal bonnen in voorraad om te verstrekken aan hun cliënten indien de nood zich voordoet. De organisaties verantwoorden de uitgegeven bonnen aan SunZ, die op haar beurt jaarlijks verantwoording aflegt van de Gemeente Zoetermeer voor het totaal aantal uitgegeven bonnen.

Combinatie van SunZ instrumenten

In de praktijk is gebleken dat het Noodfonds, het Sociaal Leenfond en de supermarktbonnen elkaar onderling goed aan (kunnen) vullen. Al naar gelang de situatie kunnen meerdere instrumenten worden ingezet.

Zo kan het gebeuren dat een aanvraag in eerste instantie geholpen wordt met supermarktbonnen om de eerste nood te lenigen. Daarna wordt dan door een gift uit het Noodfonds met een aanvulling uit het Sociaal Leenfonds structureel iets aan de problematiek gedaan.

Wat willen wij bereikt hebben in 2020?

De ingeslagen weg in 2014 blijkt de juiste geweest te zijn. Steeds meer organisaties weten ons te vinden. Onze rol als vraagbaak en wegwijzer wordt steeds belangrijker. Maatwerk is onze standaard.

Komende periode zal SunZ dan ook weer vele voorlichtingsbijeenkomsten geven. Door de personeelwisselingen bij de aanvragende organisaties blijkt het noodzakelijk om constant bezig te blijven met het informeren van het werkveld over de mogelijkheden die er zijn. Ook zullen wij deelnemen aan de jaarlijkse studiemiddagen en waar mogelijk en gewenst een inbreng leveren, bijv. bij de Studiemiddag Geldzaken 2018.

We zullen i.s.m. de gemeente, de hulp- en dienstverleningsorganisaties en de fondsen alert blijven op ontwikkelingen op het gebied van armoedebestrijding. Voor het Sociaal Leenfonds zien wij een grotere rol bij het lenigen van schulden. Wij streven ernaar om in 2020 die mogelijkheid gerealiseerd te hebben.

Het Landelijk Beraad van Urgente Noden bureaus en SUN Nederland zijn een verkenning gestart om te komen tot één organisatie die als woordvoerder en belangenbehartiger kan optreden naar ministerie, VNG, fondsen e.d. maar ook service kan bieden aan de afzonderlijke bureaus. SunZ juicht dit initiatief van harte toe en neemt actief deel aan de Stuurgroep die de voorbereidingen voor de uiteindelijke besluitvorming over rechtsvorm, taken en financiën treft. In onze visie moet het samengaan in deze beleidsperiode zijn beslag krijgen.

Onze uiteindelijke doelstelling is dat we ons kunnen opheffen. Dat zou namelijk betekenen dat armoedebestrijding niet langer nodig is in Zoetermeer. Maar in deze beleidsperiode zien we dat helaas niet gebeuren en is er samen met onze partners nog veel werk te doen.